

[Else-Merete Ross.]

end i de større byer, og forskellen i huslejeniveauer var ikke betydelig. Derfor blev huslejestoppet ophævet i kommuner med under 3.000 indbyggere og fra 1962 i kommuner med under 6.000 indbyggere. Af 1.258 sognekommuner har kun 100 og af 39 købstæder kun 2 fortsat med huslejestoppet, som kunne bibeholdes, hvis to tredjedele af kommunalbestyrelsen ønskede det. Det må siges at være et godt resultat, og grænsen foreslås nu sat op til 9.000. I kommuner mellem 6.000 og 20.000 indbyggere har huslejestoppet været gældende, men kunne bortfalde, hvis to tredjedele af kommunalbestyrelsen stemte for det. I denne gruppe var der 29 købstæder og 10 sognekommuner. Her har virkningen ikke været stor, idet kun 5 sognekommuner og ingen købstæder har benyttet sig af adgangen til at ophæve huslejestoppet. Grænserne for denne gruppe hæves efter forslaget til 9.000 og 30.000. Om kommunerne benytter sig af muligheden for at ophæve huslejestoppet, vil vel afhænge af graden af bolig-mangelen det pågældende sted. I alle disse områder er det kun ved genudlejning, at lejen gives fri. I bestående lejemål kan forhøjelsen kun ske ved frivillig aftale mellem parterne.

Den højtærede minister har ikke foreslået den ofte drøftede frigivelse af lejligheder på 5 værelser og derover, men er rede til at forhandle om spørgsmålet i udvalget. Det er mig bekendt, at Danske Grundejeres Landsorganisation har foreslået 1937-lovens regler genindført for lejemål med 5 værelser og derover fra 1. april 1964, for 4 værelser i 1965, for 3 værelser i 1966 og for 1 og 2 værelser i 1967. Når man ikke ved, efter hvilke principper den kommende lejelov vil frigive huslejen — det kunne f. eks. være ved en 5-10 pct.s almindelig lejestigning for alle lejligheder i den gamle boligmasse gennem en vis årrække — forekommer det mig u praktisk nu at tage visse lejlighedstyper ud og give de husejere, der tilfældigvis har den størrelse af lejligheder til udlejning, en fordel fremfor andre husejere ved allerede nu at give lejen fri dér. Men mit parti skal ikke på nuværende tidspunkt lægge sig fast på et bestemt standpunkt. Jeg finder det rimeligt at drøfte spørgsmålet i udvalget.

Det gælder også spørgsmålet om erhvervs-

lejemål. Jeg har hørt hævdet, at lejerbeskyttelse her ikke havde socialt sigte, og at lejen derfor godt kunne gives fri. Mange mindre handlende klarer kun lige dagen og vejen og er inde i en stærk konkurrence med de store og stadig voksende butikker. Mange mener, at de store butikker er mere rationelle, og at udviklingen går den vej, men det gør jo ikke problemet mindre for dem, der nu lever af de små butikker. Også med hensyn til erhvervslejemålene vil jeg mene, at det vil være uheldigt at plukke dem ud, inden man ved, hvilke principper den nye lejelov vil bygge på.

I forbindelse med en kommende forhøjelse af lejen i den gamle boligmasse, som hos en del af dens beboere vækker stærk uvilje, synes jeg, man bør gøre opmærksom på, at husejere ikke altid er private personer, men også kan være koncessionerede selskaber, et universitet eller en kommune. Så vidt jeg ved, ejer Københavns kommune ca. 30.000 lejligheder. Sidste år var der — også kun så vidt jeg ved — et underskud på driftsregnskabet for disse ejendomme på 3,2 mill. kr.; det vil sige gennemsnitlig ca. 100 kr. pr. lejlighed. Dette underskud er samtlige lejere i både nye og gamle lejligheder som borgere i København med til at betale gennem skatterne. Jeg har absolut sympati for modernisering af ældre ejendomme, så de får en nogenlunde tidssvarende standard. I 30'erne var det jo sådan, at man faktisk rettede bebrejdelser mod de husejere, som ikke moderniserede deres ejendomme. Jeg går ud fra, at det stadig er den almindelige mening, at moderniseringer er ønskelige. Centralvarme, varmt vand i køkken og badeværelse er en stor lettelse for husmoderen. Den nemme adgang til varmt vand bidrager også til en højnelse af den almindelige hygiejne. Har man ikke været vant til disse lettelser, er mange måske ikke klar over fordelene og afvejer dem ikke i tilstrækkelig grad i forhold til den forhøjelse af huslejen, som de medfører. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han ikke mener, at ønsket om en hævelse af standard og hygiejne må være retningsgivende for huslejenævnenes godkendelse af moderniseringer.

Naturligvis er jeg indforstået med, at moderniseringer ikke bør foretages i ejendomme, hvor de må anses for uhensigtsmæssige på grund af ejendommens alder,